Benvolgudes/Benvolguts

Fa dues setmanes em van arribar unes imatges de Teheran. Estaven fetes amb un telèfon mòbil i mostraven un grup de noies d'un Institut que increpaven un professor. Totes s'havien tret el vel i s'acostaven al professor que volia convèncer-les que la seva actitud atacava la moral imperant. Els hi pregava que tornessin pacíficament a les aules. Les noies cridaven i s'imposaven. Al final, el professor va acabar desistint i va abandonar el pati. Les imatges reflectien una petita victòria dins d'un país en què les dones han sigut humiliades, esclavitzades i segregades. Ahir, aquest sentiment de victòria es va tornar amarg, quan va arribar la notícia de que la policia va matar una de les noies que protestaven en algun d'aquells instituts. La poetessa Faorugh Farrozad, morta d'accident de trànsit en plena joventut, s'ha convertit amb els anys en una veu de referencia a l'Iran Els seus versos no paren de ressonar com aquell que diu: "Estic pensant que podria obrir les ales, volar fora d'aquesta silenciosa presó, riure'm a la cara de qui m'ha encarcerat i començar a viure de nou".

He volgut començar amb aquest record per les dones perses que s'estan jugant la vida per les seves llibertats, per tal d'inaugurar un nou curs escolar a la Facultat de Lletres,

perquè penso que la seva veu també ressona entre nosaltres. Estem en un nou curs en el que es recupera la normalitat acadèmica després de la pandèmia i en el que encetem la implementació d'uns nous plans d'estudis dels nostres set graus, que han de millorar la transversalitat i la interdisciplinarietat entre les matèries de la facultat. Amb tot, permeteu-me, però, que centri el meu discurs d'inauguració en un factor essencial que ha de marcar la dinàmica dels propers anys a la nostra facultat: la política de sensibilització i la formació en la Igualtat de gènere. A vegades quan ens arriben notícies de revoltes llunyanes com la que duen a terme les dones iranianes, ens conformem apel·lant a la suposada tranquil·litat de la nostra societat del benestar. Si mirem les estadístiques, tanmateix, veurem que la violència de gènere al nostre país és altíssima, com ho són els casos d'assetjament. També generen un fort malestar els privilegis que la societat patriarcal considera com a patrimoni adquirit i inamovible. Hi ha molta feina per a fer i la qüestió de gènere ens afecta a totes i a tots. La Unitat d'Igualtat i Compromís social de la Universitat de Girona ha iniciat el procés de revisió dels protocols d'estudi dels casos concrets d'abús de poder o de mala praxi entre el professorat, el PAS o l'alumnat. Més enllà de la política de la Unitat, a la Facultat també tenim el compromís d'obrir un camí cap a la reflexió que ens porti a fer-nos preguntes, sortir dels llocs comuns i

veure com podem introduir petits canvis que generin noves formes de convivència entre nosaltres.

Voldria recordar que entre els Fons que es guarden a la biblioteca del Barri Vell s'hi troba el d'Aurora Bertrana. L'escriptora, nascuda a Girona l'any 1892, pensava, a mitjans dels anys trenta, en les dificultats que havia tingut com a dona per obrir-se camí en el camp artístic o en els problemes que havia patit en una societat marcada pel tràfic d'influències. Aurora Bertrana va ser música de jazz a Ginebra en una orquestra de dones i, com a escriptora, va ser autora d'un dels millors llibres de viatges de la literatura catalana, *Paradisos Oceànics,* on explicava la seva experiència a la Polinèsia Francesa. Aurora Bertrana escrivia en el llibre, *Memòries 1935*: <<Amb elegants calfreds d'homes "ultracivilitzats" m'acusaven de deixeble de Jean-Jacques Rousseau amb una irònica pietat envers aquelles teories de retorn a la naturalesa de l'autor de l'*Émile* i del *Contracte social*. Els molestava un poc que, tot d'una, sense com va ni com ve, jo pugés d'un saltiró a la plataforma del <<tramvia de l'anomenada>> on ells ja anaven tant estrets fent Déu sap quins i quants equilibris per no perdre el lloc adquirit a base d'empentes>>.

Voldria enllaçar aquestes velles reflexions d'Aurora Bertrana amb les declaracions fetes per Laura Llevadot recentment

en una entrevista al diari Ara. La professora en Filosofia Contemporània de la Universitat de Barcelona ens oferia un petit tast d'alguns aspectes de la seva conferencia en afirmar: "El dispositiu polític que ens divideix en homes i dones, ha afectat la producció i la transmissió del saber. Es tracta de posar en qüestió la pretesa neutralitat i universalitat del discurs universitari, que en realitat ha estat sempre masculí. I no pas per reclamar un discurs femení com a alternativa, sinó per mostrar altres possibilitats de relació amb el saber. Crec que l'entrada de les dones a la universitat ha d'implicar canvis en la mateixa institució". Laura Llevadot va més enllà al considerar que darrere l'etiqueta de dona hi ha un dispositiu polític. En el seu llibre "Mi herida existía antes que yo. Feminismo y crítica de la diferencia sexual" insisteix en dir que quan parlem del dret de les dones a la igualtat i l'apoderament per ocupar posicions que ocupaven els homes, no hem d'oblidar mai que si avui les dones accedeixen a llocs de treball que abans només estaven designats per als homes és possible perquè altres dones són racialitzades, i tot sovint, sense papers. Aquestes dones racialitzades provinents d'altres cultures s'encarreguen de certes feines que antigament el patriarcat occidental havia reservat a les seves dones". El discurs de Laura Llevadot obre una escletxa en molts llocs comuns associats a una idea difusa del feminisme i ens obliga a fer-nos preguntes

per mirar de canviar les coses. Creiem que és important escoltar el seu pensament i per això l'hem convidat a fer la sessió inaugural de la Facultat. La seva conferencia titulada "No sé nedar, no entenc, no és la meva pàtria. Discurs universitari i diferència sexual" de ben segur que no ens deixarà indiferents i ens ajudarà a tenir nous dubtes que ens poden obrir noves vies en la política de sensibilització i formació en la Igualtat de gènere. Moltes gràcies Laura per haver acceptat compartir el teu pensament amb nosaltres i moltes gràcies a totes i tots per a ver vingut a aquesta inauguració.